

JASON FRIED ÉS DAVID HEINEMEIER HANSSON

REMOTE

www.Uzletikonyv.hu

JASON FRIED ÉS
DAVID HEINEMEIER HANSSON

REMOTE

TÁVMUNKA ÚJRATÖLTVE

www.Uzletikonyv.hu

A fordítás alapjául szolgáló eredeti kiadás:
Jason Fried–David Heinemeier Hansson: *Remote*
Crown Business, 2013

This translation published by arrangement
with Crown Business, an imprint of the Crown Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC.

Fordította: Náfrádi Zoltán
Szerkesztette: Molnár Eszter

Copyright © 37signals, LLC, 2013
Hungarian translation © Náfrádi Zoltán, 2017
Hungarian edition © Bagolyvár Trade Kft., 2017

All rights reserved.
Minden jog fenntartva. A könyv sem egészében,
sem részleteiben nem sokszorosítható vagy közölhető,
beleértve a nyilvános előadást, a rádió- és tévéadás jogát.

Kiadja a Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest, 2017
Felelős kiadó a Bagolyvár Trade Kft. igazgatója
Tipográfia: Madarász György
Borítót készítette: Lénárd György
Borítószöveg: Mái-Kovács Anikó
Nyomta: EFO Nyomda
Felelős vezető: Fonyódi Ottó

ISBN 978 615 5030 78 9

TARTALOM

A szerzők megjegyzése 9

Bevezetés 11

ELJÖTT A TÁVMUNKA IDEJE

A munkát miért nem a munkahelyen végzik el? 15

Ne hagyj, hogy ingázással teljen az életed! 18

Az ok a technológia, te buta 21

Megszabadulni a nyolcórás munkarendtől 24

A városi monopólium vége 27

Az új luxus 30

A tehetség nem kötődik a csomópontokhoz 33

Nem a pénzről van szó 36

A megtakarítás mindig kellemes 39

Nem „mindent vagy semmit” 42

Ez is valamit valamiért 45

Valószínűleg már most is ezt teszed 48

ÍGY KEZELD A KIFOGÁSOKAT

A varázslathoz az kell, hogy mindenki egy helyen legyen 53

Ha nem látom őket, honnan tudjam, hogy dolgoznak-e? 56

Otthon annyi minden elvonja a figyelmet!	60
Csak az iroda lehet biztonságos	63
Ki fogja felvenni a telefont?	67
Miért vezetnénk be, ha a nagy cégek sem teszik?	70
Féltékenyek lesznek rád	73
A kultúrával mi lesz?	76
Most rögtön kell a válasz!	79
De el fogom veszíteni az irányítást	82
Egy rakás pénzt fizettünk ezért az irodáért	85
A mi méretünkben vagy iparágunkban ez nem működne	87

EGYÜTTMŰKÖDÉS TÁVMUNKÁBAN

Hozz létre átfedéseket!	93
Hiszem, ha látom	96
Minden elérhető	99
A virtuális vízadagoló	102
A legújabb fejlemények	105
A munka számít	108
Nem csak azoknak, akik a városon kívül laknak	110
Felkészülni a katasztrófára	113
Óvatosan az M&M'sszel!	116

ÓVAKODJ A SÁRKÁNYOKTÓL!

Négyfal-szindróma	121
Be- és kijelentkezés	124
Az ergonómia alapjai	127
Figyelj a pocakodra!	130
Az előőrs	133
Együtműködés az ügyfelekkel	136
Adók, számviteli törvények – jaj, istenem!	140

A LEGJOBBAK FELVÉTELE ÉS MEGTARTÁSA

Nagy a világ	145
Az élet megy tovább	149
Mindenki érezze jól magát	152
Embert keresünk	156
Semmi trükközés	159
A prosperálás ára	163
A nagyszerű távmunkások egyszerűen csak nagyszerű munkások	166
A jó íráskészségről	169
Tesztprojekt	172
Személyes találkozás	175
A szerződött vállalkozók tudják a dolgukat	178

A TÁVMUNKÁSOK IRÁNYÍTÁSA

Melyik a megfelelő időszak a távmunka bevezetésére?	181
Ne a székeket irányítsd!	184
Találkozók és sprintek	187
Mit tanulhatunk a nyílt forráskódból?	190
Mindenkinek egyenlő esélyt!	194
Négyszemközt	197
Távolítsd el az útakadályokat!	200
A túl sok munkára figyelj, ne a túl kevésre!	204
Így fordítsd a javadra a szűkösséget!	207

A TÁVMUNKÁS ÉLETE

A rutin kialakítása	211
Réggel távolról, délután helyben	215
Számítógépezz másként!	217
Egyedül a tömegben	220

8 REMOTE

- A motiváltság fenntartása 223
- Nomád szabadság 227
- Környezetváltozás 230
- Szánj időt a családra! 233
- Otthon nem tudok helyet kiszorítani 236
- Ne hagyd, hogy levegőnek nézzenek! 238

ZÁRSZÓ

- A régi, ósdi iroda 241

- A távmunka eszközkészlete 245

- Köszönetnyilvánítás 249

A SZERZŐK MEGJEGYZÉSE

Amikor 2013-ban elkezdtünk dolgozni ezen a könyvön, a távmunka már évek óta csöndesen terjedt a gyakorlatban. (2005-ről 2011-re elterjedtsége 73 százalékkal ugrott meg az Egyesült Államokban, ami összesen 3 millió dolgozót jelent.*)

Ezt a csöndet törte meg a hatalmas felhajtás, amely a Yahoo! 2013-as – éppen a könyvünk befejezésének idején tett – bejelentését kísérte, miszerint leépíti a távmunkaprogramját. A távmunka kérdése az akadémiai homályból egy csapásra heves, globális viták középpontjába került. Több száz vagy talán több ezer cikket írtak a témában, amelyek alaposan felbolygatták a kedélyeket.

Természetesen nagyra értékeltük volna, ha a Yahoo! vezérigazgatója, Marissa Mayer még hat hónapot várt volna, amíg a könyvünk megjelenik. Ezzel együtt az általa hozott intézkedés egyedi háttérrel nyújtott a *Remote* összes érvének teszteléséhez. Később azt láttuk, hogy a Yahoo! tűzvihara során minden egyes kifogást, amelyet ebben a könyvben

* <http://www.globalworkplaceanalytics.com/telecommuting-statistics>

az „Így kezeld a kifogásokat” című részben találsz, megtárgyaltak a tévében vagy a rádióban.

Valószínűleg felesleges külön megemlíteni, hogy véleményünk szerint a Yahoo! rossz döntést hozott, de hálásak vagyunk nekik, amiért ráirányították a figyelmet a távmunka témájára. Ebben a könyvben arra törekszünk, hogy sokkal átgondoltabban vizsgáljuk meg a jelenséget. Túllépve a hangzatos szólamokon és a közönség megnyerésére tett erőfeszítéseken, elemezzük a pró és kontra érveket, és útmutatást nyújtunk az eligazodáshoz a távmunka szép új világában. Kellemes olvasást!

BEVEZETÉS

*A jövő már itt van –
épp csak egyenetlenül oszlik el.*

WILLIAM GIBSON

Sok millió dolgozó és sok ezer vállalat fedezte már fel a távmunka örömeit és előnyeit. Ez a munkaforma évről évre stabilan bővül mindenféle méretű cégnél és gyakorlatilag az összes létező iparágban. Mégis, eltérően például a faxkészüléktől, a távmunka elfogadottsága közel sem annyira általános vagy magától értetődő, mint azt sokan gondolnák.

A technológia rendelkezésre áll: soha nem volt még ennyire könnyű kommunikálni és együtt dolgozni – bárhol és bármikor. De még mindig van egy alapvető emberi problémánk. Nevezetesen az, hogy a gondolkodásmódunkat még nem igazítottuk hozzá ehhez a helyzethez. Könyvünkben ezt a hozzáigazítást szeretnénk elősegíteni.

Rávilágítunk a távmunka számos előnyére – például arra, hogy így a legtehetségesebb embereket alkalmazhatod, hogy megszabadulhatsz a lélekölő ingázástól, és hogy a termelékenység is megnő a hagyományos irodán kívül. És foglalkozunk minden kifogással, ami csak felmerülhet – például azzal, hogy az innovációhoz személyes kapcsolat kell, hogy az emberektől nem lehet elvárni, hogy otthon produktívak legyenek, vagy hogy a vállalati kultúra el fog sorvadni.

Mindenekelőtt azonban ebből a könyvből megtanulhatod, hogyan válhatsz a távmunka szakértőjévé. Áttekintést adunk azokról az eszközökről és technikákról, amelyek segítségével a legtöbbet hozhatod ki ebből a fajta munkamódszerből. De szó lesz azokról a csapdákról és korlátokról is, amelyek ronthatják a helyzetet (elvégre mindennek van jó és rossz oldala is).

A témát gyakorlati szempontok szerint tárgyaljuk, mert a tudásunk onnan ered, hogy a gyakorlatban is műveljük a távmunkát, nem csupán elméleteket gyártunk róla. Az elmúlt évtized során egy sikeres vállalat, a 37signals nőtt ki a távmunka magjaiból. Induláskor az egyik partnerünk Koppenhágában volt, a másik pedig Chicagóban. Azóta már harminchat embert foglalkoztatunk a földkerekség minden részén, akik sok millió felhasználót szolgálnak ki a világ szinte minden országában. Erre a gazdag tapasztalatra támaszkodva mutatjuk be, hogy a távmunka miként nyitotta meg a szabadság és a luxus egy új korszakának kapuját. Egy szép új világot, amely túllép az ipari korszak irodába vetett hitén. Egy olyan világot, ahol magunk mögött hagyjuk azt a régi és elavult gondolatot, hogy kiszervezéssel növeljük a munka eredményességét a legalacsonyabb költség mellett, és egy új elképzeléssel váltjuk fel, miszerint a távmunka javítja mind a munka minőségét, mind pedig a belőle származó elégedettséget.

A „nincs szükség irodára” nem egyszerűen a jövő, hanem már a *jelen*. És most neked is megvan az esélyed arra, hogy felvedd a ritmust.

ELJÖTT A TÁVMUNKA IDEJE

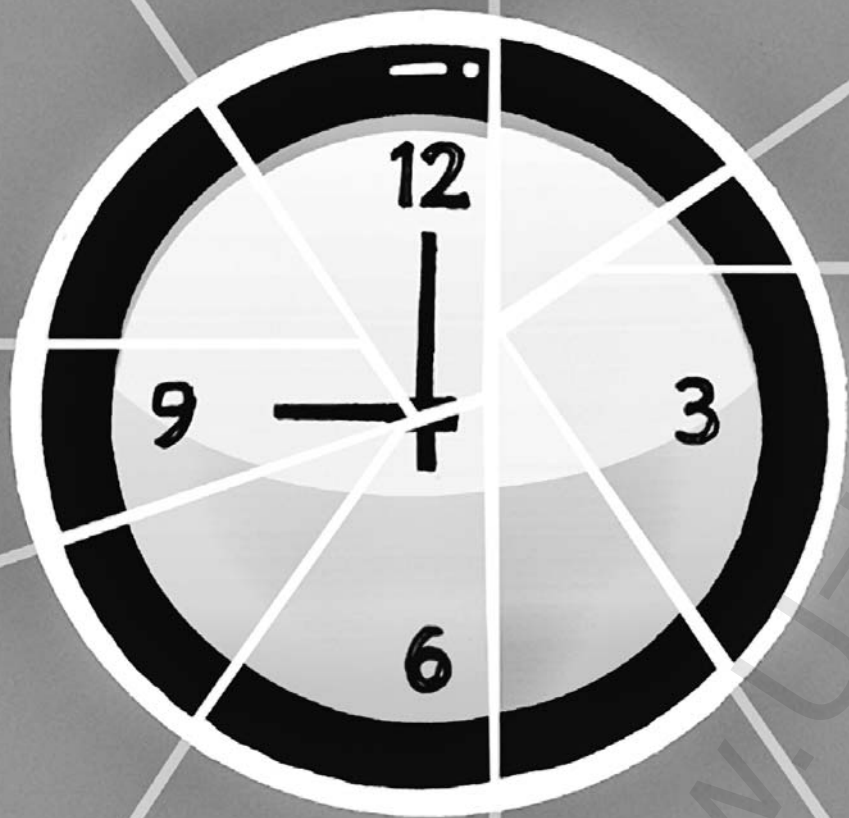
A munkát miért nem a munkahelyen végzik el?

Ha megkérdezed az embereket, hová mennek, amikor muszáj valamilyen munkát elvégezniük, nagyon kevesen mondják azt, hogy „az irodába”. De ha mégis, akkor valamilyen kikötést is fűznek hozzá, például „reggel nagyon korán, hogy én legyek az első”, vagy „késő éjszakáig ott maradok, amikor már rajtam kívül nincs bent senki”, esetleg „belopózom a hátvégén”. Mindezzel azt akarják kifejezni, hogy a munkát nem lehet a munkahelyen elvégezni. Napközben az iroda az utolsó hely, ahol az emberek dolgozni akarnak, amikor valamit tényleg muszáj elvégezniük.

Ennek pedig az az oka, hogy az iroda ontja magából a zavaró tényezőket, amelyek nem hagynak dolgozni. A nyüzsgő iroda olyan, mint a konyhai aprítógép: apró darabokra vágja szét a napodat – 15 perc itt, 10 perc ott, 20 emitt, 5 amott. Minden időszületet kitölt egy konferenciahívás, egy megbeszélés, egy másik megbeszélés, vagy valamilyen más, szokásos és szükségtelen megszakítás.

Hihetetlenül nehéz érdemleges munkát végezni akkor, ha a munkanapodat munkapillanatokra szabdalják fel.

Érdemleges munka, kreatív munka, átgondolandó munka, fontos munka – az ilyen feladatokhoz nyugalmas időszakokra van szükség, hogy be tudj kerülni a zónába. Csakhogy a modern irodában egyszerűen nem találsz ilyen időszakokat. Sokkal inkább az a jellemző, hogy egyik megszakítás követi a másikat.

A távmunka egyik nagy előnye éppen az, hogy egyedül tudsz maradni a gondolataiddal. Amikor egyedül dolgozol, távol a központ zajos nyüzsgésétől, kényelmesen el tudsz helyezkedni a saját produktív zónádban. El tudod végezni a feladatodat – ugyanazt a munkát, amit a munkahelyeden nem!

Igen, az irodán kívül végzett munkának is megvannak a maga kihívásai. Félbeszakítás különböző helyekről, többféle irányból érkező. Ha otthon vagy, talán a tévé miatt szakítod meg a munkát. Ha a helyi kávézóban dolgozol, talán valaki hangosan beszél néhány asztallal arrébb. Csak-hogy ezek olyan zavaró tényezők, amelyek fölött hatalmad van. Passzívok. Nem kötnek gúzsba. Kereshetsz magadnak egy olyan helyet, amelyik megfelel a munkastílusodnak.

Fölteszel egy fejhallgatót, és nem kell attól tartanod, hogy egy munkatársad odajön, és megkocogtatja a válladat. Az a veszély sem fenyeget, hogy elhívják egy újabb szükségtelen megbeszélésre. A te helyed, a te zónád, a tiéd és senki másé.

Nem hiszel nekünk? Kérdezz meg másokat! Vagy tedd fel magadnak a kérdést: Hová mész akkor, ha *muszáj* megcsinálnod valamilyen munkát? Nem azt fogod válaszolni, hogy „délután az irodába”.

Ne hagyj, hogy ingázással teljen az életed!

Legyünk őszinték: senki nem szeret ingázni. Korábban kell kelned, és sokkal később érsz haza. Rámeget az idő, a türelmed, és valószínűleg nem lesz kedved mást enni, mint valamilyen készen vásárolt ételt műanyag evőeszközökkel. Lehet, hogy nem lesz idő elmenni a konditerembe, nem érsz haza időben, hogy jóéjtpuszit adj a gyerekednek, és arra sem marad energiád, hogy egy jót beszélj a pároddal. A listát hosszan folytathatnánk.

Még a hétvégeidet is megrövidíti az az átkozott ingázás. Az összes olyan rutinfeladat, amelyre már nem marad erő azután, hogy valahogy megbirkóztál a dugókkal, szombatra egyetlen rémisztő feladatlistává áll össze. Mire kiviszed a szemetet, elhozod a ruhákat a tisztítóból, elmész a boltba, és befizeted a számláidat, elmúlik a fél hétvége.

És maga a bejárás? Dugóban vezetni még a legszebb kocsiban sem nagy élvezet, ha pedig busszal vagy vonattal mész, többnyire már a leszálláskor koszosnak fogod érezni magad. Belélegzed a kipufogógázokat és az emberi testek kipárolgását, kilégzéskor pedig elszáll az egészséged és a jó hangulatod.

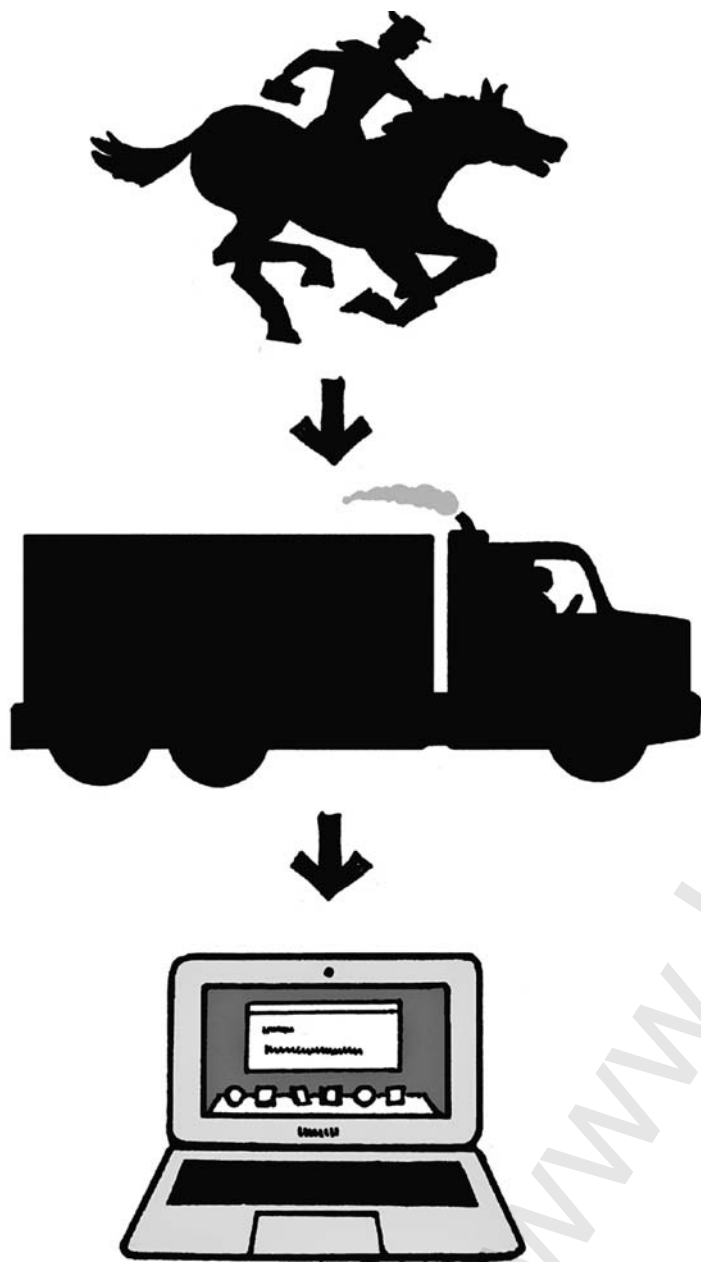
Fehér köpenyes, okos emberek részletesen tanulmányozták az ingázást – ami állítólag az élet szükséges része –, és kimondták az ítéletet: a hosszadalmas bejárástól kövér, stresszes és levert lesz az ember. Még akkor is rontja a jó közérzetet, ha nem kell túl messzire utazni.

A kutatások szerint* az ingázás összefüggésbe hozható az elhízás kockázatának növekedésével, az álmatlansággal, a stresszel, a derékfájdalommal, a magas vérnyomással és más, stresszeredetű betegségekkel, mint például a szívroham és a depresszió, de még a válásokkal is.

Tegyük fel azonban, hogy figyelmen kívül hagyjuk az egyértelmű bizonyítékokat arra, hogy az ingázás nem tesz jót a szervezetünknek. A környezetkárosítással most ne is foglalkozunk. Nézzük csak a számokat! Tegyük fel, hogy minden reggel 30 percet vezetsz csúcsforgalomban, és további 15 percig tart, amíg beszállsz a kocsidba, illetve kiszállás után eljutsz az irodába. Ez naponta 1,5 óra, hetente pedig 7,5 – évente tehát 300–400 óra, ami kicsivel több vagy kevesebb lehet az ünnepnapoktól és a szabadságoktól függően. Négyszáz óra pontosan annyi idő, amennyi ahhoz kellett, hogy megírjuk a Basecamp programot, a legnépszerűbb termékünket. Képzeld el, mi mindent tudnál kezdeni évente 400 extra órával!

Az ingázás tehát nemcsak neked, a kapcsolataidnak és a környezetnek tesz rosszat, hanem az üzletet is rontja. De ennek nem muszáj így lennie.

* „Your commute is killing you”, *Slate*, http://www.slate.com/articles/business/moneybox/2011/05/your_commute_is_killing_you.html

Az ok a technológia, te buta

Ha a távmunka olyan nagyszerű dolog, akkor miért nem alkalmazzák már hosszú ideje az élvonalbeli vállalatok? A válasz egyszerű: mert nem volt rá módjuk. Még nem létezett a szükséges technológia. Nem igazán lehetett a munkát megszervezni faxszal és gyorspostával a különböző városokban vagy éppen a világ különböző pontjain dolgozó emberek között.

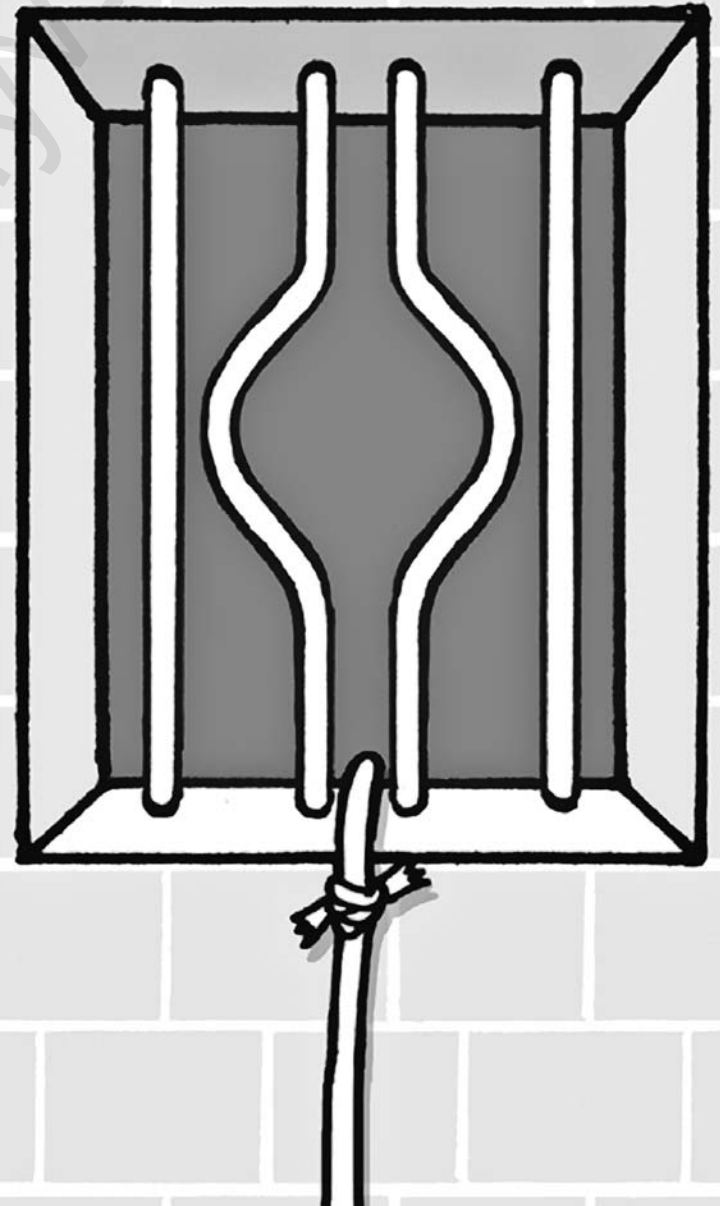
De a technológia felnőtt a feladathoz, és kézenfekvő lehetőséggé tette a távmunkát. A legfontosabb szerepe itt a világhálónak van. A WebEx segítségével megoszthatók a képernyők, a Basecampel a teendők listái, az azonnali üzenetküldő programokkal valós időben lehet beszélgetni, a Dropbox pedig lehetővé teszi a legfrissebb fájlok letöltését – ezek a tevékenységek mind az elmúlt 15 év innovációinak az eredményei. Nem csoda, hogy még mindig csak ismerkedünk a lehetőségeinkkel.

A régebbi generációk tagjai abban a hitben nőttek fel, hogy a munka ideje reggel 9-től délután 5-ig tart, helyszínét pedig a város körül elhelyezkedő magas épületek jelentik, tele irodákkal és üvegfalú karámokkal. Nem csoda, hogy a legtöbben, akik ebben a modellben dolgoznak, nem is vettek fontolóra más lehetőséget, vagy ellenálltak az elképzelésnek, hogy talán másként is lehet. Pedig lehet.

Szó szerint igaz, hogy a jövő azoké, akik megszerzik. Gondolod, hogy a mai tizenévesek, akik a Facebookon és a szöveges üzeneteken nőttek fel, vágyakozva gondolnak majd a régi szép időkre, amikor a munkahét a hétfő délelőtti értekezlettel kezdődött? Nem valószínű!

A technológiát, de még a távmunkát is éppen az teszi olyan vonzóvá, hogy minden rajtad múlik. Nem úrkutatásról van szó, a szükséges eszközök használatának megtanulása nem tart sokáig. De ahhoz már *kell* akaraterő, hogy szélnek ereszd a nosztalgiádat, és beszállj a dologba. Meg tudod ezt tenni?

ZÁRKA
9-TŐL 5-IG

Megszabadulni a nyolcórás munkarendtől

A szétszórtan elhelyezkedő dolgozók számára a nagy átmenet abban áll, hogy a korábbi szinkron együttműködésről át kell térni az aszinkron munkamódszerre. Nemcsak hogy nem kell együtt lennünk ugyanazon a helyen, de még az sem szükséges az együttműködéshez, hogy egy időben dolgozzunk.

Ez azért alakult ki, mert többféle időzónában tartózkodó embereknek kell együttműködniük, ugyanakkor *mindenkinek* hasznára válik, még azoknak is, akik ugyanabban a városban élnek. Amint sikerül úgy strukturálnod a munkamódszeredet és az elvárásaidat, hogy együtt tudj működni olyasvalakivel, aki a koppenhágai, 7 órával korábbi időzónában dolgozik, a chicagói központi iroda dolgozói akár reggel 11-től este 7-ig, vagy akár reggel 7-től délután 3-ig is dolgozhatnak – teljesen mindegy.

A munkaidő kötetlenné tételének az a szépsége, hogy mindenkinek megfelelő: a korán érkezőktől az éjszakai baglyokon keresztül a kisgyerekes szülőkhöz, akiknek kora délután el kell menniük a gyerekeikért. A 37signalsnél próbáljuk tartani a nagyjából 40 órás munkahetet, de nem akarunk beleszólni abba, hogy az alkalmazottaink miként osztják be ezeket az órákat egy adott nap vagy hét során.

Egy olyan vállalatnál, amelyet hatékonyan építettek a távmunka köré, még fix munkarendre sincs szükség. Ez különösen fontos a kreatív munka során. Ha magadtól nem tudsz bekerülni a zónába, nem nagyon van mód arra, hogy belekényszerítsünk. Ha nem fontos a személyes találkozás,

a legjobb stratégia gyakran az, hogy egy kicsit mással foglalkozol, és akkor térsz vissza a munkádhoz, amikor ismét teljes fordulatszámra pörög az agyad.

Az IT Collective nevű filmkészítő és videómarketing cégnél, amelynek a központja Coloradóban van (de dolgoznak munkatársai New Yorkban és Sydney-ben is), a szerkesztők csapata néha éjszakai üzemmódba vált át, amikor egy új filmen dolgoznak. Egyszerűen így tudják biztosítani a legjobb teljesítményt. Másnap a szerkesztők megvárják a csapat többi tagját, de csak addig maradnak, amíg áttekintik a haladást, és meghatározzák a következő éjszaka feladatait. Kit érdekel a délutáni kelés, ha ez kell ahhoz, hogy teljesíteni tudják a feladatokat?

Természetesen nem minden munkát lehet kötött munkarend nélkül végezni. A 37signalsnél a szokásos amerikai munkaidő alatt ügyfélszolgálatot működtetünk, ezért fontos, hogy az ügyféltámogató csapat tagjai elérhetőek legyenek ez alatt az idő alatt. De a kötetlen munkarend még ezekkel a megszorításokkal is lehetséges, csak arra kell ügyelni, hogy minden időszakban elég ember dolgozzon a csoportból ahhoz, hogy minden ügyfelet ki tudjunk szolgálni.

Szabadítsd meg magad a reggel 9 és délután 5 közötti gondolkodásmódtól. Talán kell egy kis idő és gyakorlat ahhoz, hogy a csapat tagjai megszokják, hogyan tudnak eltérő időpontokban dolgozni, de hamarosan látni fogod, hogy a munka a lényeg, nem pedig a munkarend.

A városi monopólium vége

Eredetileg a város a tehetségek gyűjtőhelye, csomópontja. A kapitalizmus motorját működtető emberek hagyományosan így gondolkodtak: „Gyűjtsünk össze egy csomó embert kis földrajzi területen, ahol egymás hegyén-hátán fognak élni zsúfolt lakónegyedekben, és akkor elég dolgos kezet találunk majd a gyárainkba.” Nagyszerű, Mr. Pénzeszsákok!

Szerencsére a gyárak igényeit kielégítő népsűrűség sok más szempontból is hasznosnak bizonyult. Ott vannak a könyvtárak, a stadionok, a színházak, az éttermek a modern kultúra és civilizáció sok más csodájával együtt. Másrészt viszont ott vannak az üvegezett boksok, az apró lakások és a szardíniásdobozok, amelyek elvisznek minket innen oda. A vidéki táj szabadságát, szépségét és a friss levegőt kényelemre és izgalomra cseréltük.

Szerencsére a technológia fejlődése, amely lehetővé tette a távmunkát, a távmunka kultúráját és életmódját is kívánatosá varázsolta. Képzeld el, hogy az 1960-as évek egy tipikus városlakójának leírsz egy olyan világot, ahol mindenki hozzáfér minden valaha forgatott mozifilmhez, az összes valaha megírt könyvhöz, minden valaha felvett zenei albumhoz, és élőben nézhet szinte minden sporteseményt (jobb minőségben, mint bármikor). Biztos, hogy kinevetett volna. De még a '80-as években is megmosolyogtak volna. Ma pedig ebben a világban élünk.

Nem mindegy azonban, hogy mindezt magától értetődőnek tekintjük, vagy elvisszük a logikus következtetésig. Ha ma már bárhonnán elérhetők a kultúra és a szórakozás

nyújtotta előnyök, akkor miért akarunk továbbra is úgy élni, mintha az eredeti feltételek még mindig kötnének? Még mindig megéri a túlárzott lakás, a motorizált szardíniásdoboz és az üvegboks? Úgy véljük, hogy egyre többen válaszolnak nemmel erre a kérdésre.

Ezért van egy jóslatunk: az elkövetkező 20 évben az lesz a luxus, ha elhagyhatjuk a nagyvárosokat. És nem úgy, hogy továbbra is pórázal vagyunk hozzájuk kötve valamilyen agglomerációs településen, hanem oda költözünk, ahová csak akarunk.

Az új luxus

Divatos sarokiroda egy magas épület legfelső szintjén, csodás vállalati Lexus, titkárnő. Könnyű kinevetni a régebben meggazdagodott emberek vállalati luxusát. De az elegáns, újonnan meggazdagodott vállalati emberek sem sokban különböznek tőlük: neves szakács, ingyenes étkezés, mosoda, masszázs, külön szoba játékgépekkel. Ugyanannak az éremnek a két oldala.

Ezt az érmet kapod azért, mert szinte az összes idődet az irodában töltöd, távol a családotól, a barátaitól és mindentől, ami nem a munkáról szól. A remények szerint ezek a juttatások átsegítenek valahogy azon a hosszú időszakon, amikor csak álmodozol a szabad nyugdíjas évekről.

De miért kellene várni? Ha mondjuk a síelés a kedvenc hobbid, miért kellene nyugdíjas korodig várnod, hogy egy síparadicsom közelébe költözz, amikor a csípőd már erősen kíméltre szorul majd, és ki sem bírna egy komolyabb esést? Ha a szörfözésért vagy oda, miért vergődsz még mindig egy betonzsungelben ahelyett, hogy a vízpartra költöznél? Ha a családod összes olyan tagja, aki fontos számodra, egy kisvárosban lakik Oregonban, akkor miért nem költözöl közelebb hozzájuk?

Az új luxus az, hogy lerázod magadról az elhalasztott élet béklyóit, hogy már a munkával töltött idő során hódolhass a szenvedélyeidnek. Mi értelme az időt pocskélni azzal, hogy az eljövendő szép nyugdíjas napjaidról ábrándozol?

Nem kell többé felosztanod az életedet önkényes módon munkás és nyugdíjas évekre. A kettőt ötvözheted, így

szórakozva kereshetsz pénzt – kialakíthatsz magadnak egy jobb életstílust, ahol a munka élvezetes lesz, mert nem ez az egyetlen tétel az étlapon. Vedd le a kezdről azokat az aranyozott bilincseket, amelyek miatt nem tudsz úgy élni, ahogyan igazán szeretnél.

Ez sokkal életszerűbb cél, mint lottószelvényeket venni akár szó szerinti, akár átvitt értelemben. Egy példa az utóbira: felfelé mászni a számléltrán, vagy vállalati részvényopciókat venni abban a reményben, hogy kihúzzák a számodat, mielőtt még mindegy lenne.

Nincs szükséged sem rendkívüli szerencsére, sem lélekölő robotolásra ahhoz, hogy a munkádat és a szenvedélyeidet össze tudd egyeztetni – ha szabadon meg tudod választani, honnan és mikor dolgozz.

Ez nem azt jelenti, hogy csak azért, mert szeretsz síelni, holnap már össze is kell pakolnod, és elköltöznöd valamelyik síparadicsom mellé. Vannak, akik így tesznek, de számos lehetőség van a két véglet között is. Esetleg el tudsz menni egy ilyen helyre három hétre? Ugyanúgy, mint az irodai munka esetében, nem kell „mindent vagy semmit” alapon választanod.

Az új luxus a szabadság és az idő luxusa. Ha egyszer belekóstoltál ebbe az életbe, nincs az a sarokiroda vagy divatos főszakács, aki vissza tudna rángatni.